

Osebne vesti

PRIZNANJE ZASLUŽNIM MEDICINSKIM SESTRAM

Na ustavnem občnem zboru pediatrične sekcije Zveze društva medicinskih sester Slovenije v Mariboru je sekretar občinske konference SZDL Maribor Željko Orbanič v imenu predsednika občinske skupščine Maribor izročil **red dela s srebrnim vencem** višjima medicinskima sestrama Mariji **Geršak** in Jožici **Rožman**.

Sekretar občinske konference SZDL Maribor Željko Orbanič je višji medicinski sestri Mariji Geršak in višji medicinski sestri Jožici Rožman (stoji v ozadju) izročil odlikovanji red dela s srebrnim vencem, s katerim ju je odlikoval predsednik republike

Med. sestra **Marija Geršak** je leta 1932 diplomirala na šoli za zaščitne sestre v Ljubljani, zatem pa se je zaposlila v Mariboru, kjer je delala v preventivi. Delala je v terenski zdravstveni službi in v posvetovalnici, pa tudi v splošni ambulanti, zbirala je statistične podatke o prebivalstvu, pomagala zdravniku pri obdukciyah in ekshumacijah, in to vse do leta 1941. Po prihodu okupatorja je bila premeščena v Lipnico, nato pa v Brežice, kjer je tako kot v Lipnici delala v protituberkuloznem dispanzerju. Brata so ji odgnali v taborišče v Banjaluko, sestro pa zaprli in obsodili na smrt. Tudi sestri Mariji Geršak okupatorjevi hlapci niso prizanesli. Ko so leta 1945 vdrli v brežiški zdravstveni dom, so jo zvezali in mučili. Rešili so jo partizani.

Po osvoboditvi je nekaj časa delala v ambulanti sama — brez zdravnika. Tiste, ki jim ni mogla sama pomagati, je napotila v bližnjo bolnišnico. Ko je ljudska oblast pozvala prebivalce, naj vsak pride na delovno mesto, kjer je delal, preden ga je zajela vojna vihra, je sestra Marija odšla v Maribor, kjer je začela orati ledino na področju zaščite matere in otroka v Slovenski Bistrici. Iz Slovenske Bistrice so jo poslali v Rogatec, nato v Šoštanj — pač povsod tja, kjer je bilo treba začeti na novo, kjer niso imeli izkušenj s preventivnim delom in kjer je bilo treba vse šele organizirati in začeti.

Ob delu se je pripravljala za študij, po katerem ji je bila priznana višja strokovna izobrazba. Po petih letih delovanja v Šoštanju je odšla v zavod za revmatično bolne otroke v Šentvidu pri Stični. Tu je delala od jutra do večera. Telesno in duševno izčrpana je zaprosila za premestitev v Maribor, kjer ji je bil zaupan referat za zdravstvo in rejništvo, zatem pa je bila do upokojitve glavna sestra otroškega dispanzerja Zdravstvenega doma Maribor.

Tudi zdaj, ko ji ni bilo treba več vsak dan na odgovorno delovno mesto v dispanzer, izpolnjuje življenje sestri Mariji skrb za sočloveka. Pridno sodeluje v krajevni skupnosti, v organizaciji Rdečega križa, tu zlasti kot zdravstvena vzgojiteljica.

Med. sestra **Jožica Rožman** je leta 1950 v Mariboru končala srednjo šolo za medicinske sestre. Svoje prvo delovno mesto je po odločitvi poverjenišva za zdravstvo pri mestnem ljudskem odboru Maribor opravljala kot terenska medicinska sestra in medicinska sestra v posvetovalnici za otroke pri dispanzerju za otroke v Mariboru. Še s tremi kolegicami je na območju mesta Maribor opravljala monovalentno patronažno službo.

Dela je bilo čez glavo, delovni dan je trajal vse prepogosto več kot sedem ur — seveda brez honorarja za ure nad običajnim delavnikom. Sestra Jožica je uspešno pomagala ustanavljati nove posvetovalnice za otroke.

Ob zahtevnem terenskem delu se je tov. Rožmanova nenehno strokovno izpopolnjevala. Najprej se je odločila za podiplomski tečaj v Šoli narodnega zdravja Andrija Štampar v Zagrebu, kjer si je pridobila izobrazbo višje medicinske sestre. Julija 1959 je bila imenovana za vodjo zdravstveno-socialnega oddelka ZD Maribor, kjer je vodila polivalentno patronažno službo do leta 1963. Nato je bila odgovorna medicinska sestra dispanzerja za otroke, leta 1964 pa se je kot štipendistka Svetovne zdravstvene organizacije strokovno izpopolnjevala v mednarodnem otroškem centru (CIE) v Parizu. Tu si je pridobila pomembno znanje o zaščiti matere in otroka ter o organizaciji zdravstvenega varstva predšolskih in šolskih otrok.

Sestra Jožica Rožman predava, svetuje, organizira; — bogato teoretično znanje zna odlično uporabiti, ko je treba kaj urejati in organizirati. Zdaj je glavna sestra službe za varstvo žena, otrok in mladine v temeljni organizaciji združenega dela za osnovno zdravstveno varstvo Zdravstvenega doma Maribor.

Našima dragima kolegicama za odlikovanje iskreno čestitamo.

Božena Golob

V SLOVO MED. SESTRIBABICI JUSTINI LUZNAR-POLJANŠEK

V Izoli je 11. 3. 1978 umrla med. sestra-babica **Justi Luznar-Poljanšek**. Rodila se je 7. 10. 1910, leta 1941 pa je v Ljubljani na babiški šoli diplomirala z odličnim uspehom. Službovati je začela kot terenska babica v Zdravstvenem domu Bežigrad, zadnja leta pa na ginekološki kliniki v Ljubljani, od koder je šla v pokoj.

Na ljubljanskih Žalah se je od drage kolegice in v imenu strokovnega društva poslovila tov. Lea Šmid. Orisala je njeno poklicno in društveno delo ter med drugim dejala:

»Z vsem poklicnim žarom in strokovnim znanjem je sestra Luznar pomagala na svet stotinam otrok in njeno delo je mnogokrat prestopilo prag poklicnega dela. Bila je ena tistih babic, ki niso poznale počitka in so nesebično pomagale ljudem v odročnih krajih, ne samo pri rojstvih, ampak kadar in koder je bilo treba. Zнала je prisluhniti in pomagati pri težavah babic, v katerih so se znašle zaradi razmer v stari Jugoslaviji, ko niso bile priznane kot državne uslužbenke in so v starosti ostale brez pokojnine. Justi Luznarjeva je bila prizadevna družbeno politična delavka, sodelovala je povsod, kjer je bil problem varstva matere in otroka, v strokovnem društvu pa je skrbela za napredek, strokovnost in uveljavljanje babiškega poklica. Mlajše kolegice so se rade zgledovale po njej, a ne samo zaradi njenega širokega strokovnega znanja, temveč tudi zaradi njene neposrednosti, iskrenosti, poštenosti in jeklene volje, s katero je gradila mostove med ljudmi. Zato smo jo imeli radi in bo za njo med nami ostala praznina.«

Ime babice Justi Luznarjeve bo ostalo vidno zapisano v knjigi poklica slovenskih babic.

Julka Kuzma

POSAMEZNA DEJANJA NAS NAREDIJO TAKŠNE, KAKRŠNI SMO.

Aristoteles